herpy

GECKOR

Cape York pad-tail gecko

Pseudothecadactylus australis

En stor, nattaktiv trädgecko från Kap Yorkhalvön och öarna i Torres sund i nordligaste Australien. Arten hålls sällan, och det finns mycket lite kunskap om skötseln, så vägledningen bygger på klimatet i utbredningsområdet och på nära släktingar.

Familj: Diplodactylidae Tidigare namn: *Thecadactylus australis; Torresia australis; Rhacodactylus australis*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**20-25 cm** total längd inkl. svans
Livslängd	**10-15 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Savann och regnskog**
Svårighetsgrad	**Expert**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 60 × 120 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**25-29 °C**
Värmeplats	**29-31 °C**
Temperatur, natt	**22-25 °C**
Luftfuktighet	**60-85 %**
UVB	**Valfritt**
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Kullstorlek	**1-2 ägg**
Inkubation	**70-120 dagar** vid 24-28 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Pseudothecadactylus australis är en stor, nattaktiv gecko med kraftigt utvidgade tår som har två rader tvärgående häftlameller på undersidan, vertikala pupiller och en svans med en häftkudde under spetsen. Nos och panna är täckta av grova, sträva knölar, medan ryggen har stora, platta fjäll som ligger tätt intill varandra.

Arten beskrevs 1877 av Albert Günther som *Thecadactylus australis* utifrån djur från öarna i Torres sund. Den flyttades 1934 till släktet *Torresia*, men namnet var redan upptaget av ett fisksläkte, så släktet fick 1936 namnet *Pseudothecadactylus*, "den falska *Thecadactylus*". Arten har också förts som *Rhacodactylus australis*, eftersom den är nära släkt med de stora geckorna från Nya Kaledonien.

Släktet har tre arter, som alla lever i Australien. *Pseudothecadactylus lindneri* och *Pseudothecadactylus cavaticus* lever på klippor och i grottor, medan *P. australis* är den enda som lever i träd.

Storleken är inte säkert dokumenterad. *Pseudothecadactylus lindneri* mäter omkring 10 cm från nos till kloak, och den totala längden med svans är för *P. australis* sannolikt 20-25 cm. Vikten är inte dokumenterad. Svansen kan fällas och växer ut igen, men inte i samma form.

Arten är sällsynt i fångenskap. Australien tillåter inte export av vilda kräldjur, så djur utanför Australien är uppfödda i fångenskap.

Utbredning och livsmiljö

Pseudothecadactylus australis förekommer bara i norra Australien: på Kap Yorkhalvön i Queensland, söderut till omkring 15-16° sydlig bredd, och på öarna i Torres sund mellan Australien och Nya Guinea. Öarna i Torres sund är artens typlokal.

Exakta lokaler och bestånd är bara grovt kända. Enstaka fynd utanför området härrör från djur i fångenskap eller felregistreringar.

> **Naturlig utbredning:** Australien.

LIVSMILJÖ

Arten är trädlevande och nattaktiv och förekommer i både sluten regnskog och öppen skog. På dagen gömmer den sig sannolikt i håligheter i träd och bakom lös bark, och på natten söker den föda på stammar och grenar. Mer detaljerad kunskap om levnadsmiljön är inte dokumenterad.

Klimatet på den norra delen av Kap Yorkhalvön är tropiskt med en tydlig regntid från omkring december till april och en torrtid resten av året. Temperaturen ligger året runt typiskt mellan 22 och 32 °C, och luftfuktigheten är hög under regntiden och lägre under torrtiden. Det är det mönstret terrariet ska efterlikna.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara mycket lite kunskap om skötseln av *Pseudothecadactylus australis*. Vägledningen bygger på klimatet i utbredningsområdet, djurets storlek och det trädlevande levnadssättet. *Oedura castelnaui* lever i samma område och har samma krav på klimatet, och de nära släktingarna *Rhacodactylus leachianus* och *Correlophus ciliatus* från Nya Kaledonien är långt bättre kända och kan användas som jämförelse för inredningen.

Ett vuxet djur behöver ett högt terrarium på minst 60 × 60 × 120 cm (längd × bredd × höjd). Höjden är viktigare än golvytan, eftersom arten lever i träd.

Inred med tjocka grenar i olika vinklar, korkrör och korkbark på flera höjder och växter med stora blad, som ger skydd och håller kvar fukten. Lämna fri klätterplats mellan grenarna. Bottensubstratet ska vara en fuktig blandning av kokosfiber och jord utan gödning. Se till att ventilationen är god, med nät både upptill och nedtill.

TEMPERATUR

Måtten är uppskattade utifrån klimatet i utbredningsområdet. På dagen ska det vara 25-29 °C och på natten 22-25 °C. Ett litet område upptill får gärna nå 29-31 °C. Temperaturen får inte överstiga 32 °C under längre tid.

I de flesta vardagsrum behövs extra värme. En värmelampa med låg effekt eller en värmematta på sidan, styrd av en termostat, räcker. Mät alltid med en digital termometer både upptill och nedtill.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska ligga på 60-85 %. Spraya terrariet ordentligt på kvällen, så att den stiger mot 85 %, och låt den sjunka under dagen, så att bottensubstratet och grenarna hinner torka upp. Konstant blöta förhållanden ger mögel och hudproblem.

Djuret dricker droppar från blad och rutor. Ställ dessutom fram en låg skål med färskt vatten, som byts dagligen. En hygrometer visar om rytmen håller.

LJUS OCH UVB

Arten är nattaktiv och ska inte ha starkt ljus. En svag UVB-lampa för skuggdjur (Ferguson-zon 1) är valfri, men ett säkert komplement när fodret inte innehåller mycket D3-vitamin. Montera röret över ena sidan av terrariet, så att det alltid finns skugga på resten.

Ha ljuset tänt 12 timmar per dygn året runt, styrt av en timer, motsvarande dagslängden i norra Australien. På natten ska det vara mörkt; använd inte färgat nattljus.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Kosten är inte dokumenterad för *Pseudothecadactylus australis*. Insekter är det säkra grundfodret, liksom hos andra stora, nattaktiva geckor.

Ge vuxna djur stora insekter som syrsor, gräshoppor och dubiakackerlackor 2-3 gånger i veckan. Pudra dem med kalk med D3-vitamin, och använd ett multivitamin vid varannan eller var tredje utfodring. Insekterna ska vara mindre än avståndet mellan djurets ögon. Ungdjur utfodras varannan dag med mindre insekter.

En färdigblandad pulverkost för fruktätande geckor kan erbjudas som komplement, men om arten tar emot den är inte dokumenterat.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

BETEENDE OCH HANTERING

Beteendet i fångenskap är inte dokumenterat. En rädd gecko kan fälla svansen, så håll hanteringen på ett minimum och ta aldrig tag i svansen.

Om flera djur kan hållas ihop är heller inte dokumenterat. Håll därför vuxna djur var för sig.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Ålder och vikt vid könsmognad är inte dokumenterade för *Pseudothecadactylus australis*. Hos de nära släktingarna från Nya Kaledonien tar det från drygt ett år till flera år. Hanen har en triangulär grupp porer framför kloaken och en tydlig utbuktning vid svansroten; honan saknar porerna.

PARNING

Parningen är inte beskriven i fångenskap. Sätt hanen hos honan i hennes terrarium, och håll uppsikt över dem de första nätterna. Parningssäsong och behov av en sval viloperiod är inte dokumenterade; i utbredningsområdet växlar årstiderna framför allt mellan regn och torka.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Arten lägger ägg. Geckor i familjen Diplodactylidae lägger normalt två mjuka ägg per kull, och det gäller sannolikt även här. Antalet kullar per år är inte dokumenterat. Ställ en äggläggningslåda med fuktig sphagnum eller kokosfiber i terrariet, så att honan kan gräva ner äggen.

INKUBATION

Inkubationstid och -temperatur är inte dokumenterade för arten. Måtten i faktarutan är en uppskattning utifrån nära släktingar som *Correlophus ciliatus* och *Rhacodactylus leachianus*. Lägg äggen i fuktig perlit eller vermiculit vid 24-28 °C utan att vända dem, och håll temperaturen under 29 °C.

Läs mer: Inkubation av ägg

UPPFÖDNING AV UNGAR

Uppfödning av *Pseudothecadactylus australis* är inte dokumenterad. Ungar av stora geckor hålls en och en i en liten plastlåda med hushållspapper, ett fuktigt gömsle och en gren och dimsprayas dagligen. De lever på gulesäcken de första dagarna och erbjuds därefter små insekter pudrade med kalk och D3-vitamin.

Hälsa och vanliga misstag

Sjukdomar är inte dokumenterade för arten, men de typiska felen hos stora trädlevande geckor gäller även här:

- För låg temperatur eller för torr luft, som ger dålig hudömsning och aptitlöshet.
- För lite kalk och D3-vitamin, som ger mjuka käkar och krökta lemmar. Pudra insekterna.
- Konstant blött bottensubstrat och dålig ventilation, som ger svamp och mögel.
- Hudrester på tårna och svansspetsen. Ge ett fuktigt gömsle.
- Förlorad svans efter hantering. Den växer ut igen, men inte i samma form.

Sök veterinär med erfarenhet av kräldjur om djuret tappar vikt, inte äter på flera veckor eller ser slött ut.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.